

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

L'assalt de la barricada

—Per la Llibertat i per Barcelona, siguem-hi, companys!

A votar!

Si s'hagués portat a cap una lleial conjunció d'Esquerres, avui La Campana de Gracia tindria una candidatura en honor de la qual podria alçar el coure.

No s'ha fet, i, davant les diverses candidatures republicanes que lluiten, La Campana de Gracia aconsella als seus amics que votin als homes que'ls ofereixin més garanties d'honoradesa i més alentador exemple de fe republicana.

Voti tothom amb entusiasme i amb desinterès. Es un deure sagrat que'ls ciutadans han de complir sempre amb gust, i avui més que mai, per a demostrar que encara queda un poble republicà capaç de aconseguir un sorollós triomf, sempre que hi haja qui sàpiga dirigir-lo.

A lluitar, doncs, per una honrada administració!

A lluitar per les idees republicanes!

Consideracions electorals

QUESTA vegada sí que pot ben dirigir-se als electors barcelonins aquell crit dels venedors a tant la peça: *Trieu i remeneu!* Poques vegades hi havia hagut un tal assortit de candi-

dats, un tant variat mostrari de candidatures.

Ningú tindrà dret a quedar-se a casa o a votar en blanc demà, diumenge. La multiplicitat de candidatures, amb l'aditament d'alguns candidats dissidents, ofereix a tot bon elector el candidat del seu gust. Per estrany que sigui aquest gust, no mancarà manera de satisfer-lo. Perque la veritat és que n'hi ha per tots els gustos. Fins la massa neutra, la famosa massa neutra, trobarà, si vol mantenir la seva neutralitat, la neutralíssima candidatura de l'Unió Gremial. Llàstima que aquí els sindicalistes no prenguin part en les eleccions, contrariament al que fan a Italia i a Anglaterra, perque'ls mateixos antipolítics podrien anar amb el cap alt a portar el seu sufragi a l'urna de vidre. Si aquesta vegada hi ha un tant per cent massa gros d'electors retrets, la culpa serà d'aquests exclusivament. Els agrupaments polítics i d'altra mena han fet tot lo que han pogut per a servir al públic electoral.

Donada la separació de forces, que és la característica de les presents eleccions, aquestes constituiràn, no sols el medi d'omplir les vagues regidoresques, sinó un procediment per a un recompte de vots. En realitat, de les set menes de candidatures que corren (Esquerra catalana, radical, reformista, dretista, liberal, gremial i independent) sols tres o quatre van per guanyar; n'hi ha d'altres que van per perdre, altres per *fer perdre* i algunes per fer riure.

Aquest gran nombre de candidatures fa més difícil que mai el profetitzar el resultat de la lluita electoral. En canvi, aquest resultat tindrà la condició d'ésser molt més clar que'l d'altres vegades, ja que farà conèixer detalladament la situació actual de les forces polítiques de Barcelona, una per una. Des d'aquest punt de vista no més faltava, per a arribar a una perfecta claretat, que'ls carlins, els conservadors, els integristes i el Comitè de Defensa Social haguessin lluitat separatament. No perdem, emperò, les confiança de veure aviat la separació d'aqueixos elements ultramontans.

No trigarem gaires hores a saber com s'han repartit els 80.000 vots que acostumen a emetre's a Barcelona. Tota una serie d'incògnites quedaràn aclarides. Nosaltres recomanem als

nostres lectors que no s'emboliquin fent càlculs, puix si bé això és cosa que no costa cap diner, pot costar desil·lusions i papers ridícols. Per ara, en els diaris barcelonins no hem vist més que un càlcul d'aquesta mena, atribuït per *El Noticiero* a un personatge molt entès en calendaris electorals. El dit personatge calculava que sortiran elegits 13 regionalistes, 8 radicals, 2 nacionalistes, 1 liberal i 1 de les Dretes. Ens juguem qualsevol cosa a que'l tal personatge és en Pol. Lo que és que ara tira la pedra i amaga la mà, perque està escarmentat d'altres ocasions.

Una observació cal fer, no obstant, i és que l'incògnita de les eleccions de demà se refereix al resultat que obtindrà cada candidatura; però no a les tendències polítiques generals que's manifestaran. En quant a aquestes tendències, les votacions de demà confirmaran el resultat de totes les que hi ha hagut de la destrucció del caciquisme ençà: o sigui que Barcelona és fonament republicana i autonomista. La mateixa *Veu de Catalunya* confessava dies enera que si es formessin els dos grans blocs, el de l'esquerra republicana i el de la dreta, el primer obtindria 50 000 vots i el segon 30.000. Pot afegir-se que si els dos blocs fossin l'autonomista i l'anti-autonomista, la majoria de vots del primer fóra formidable.

FULMEN

El conflicte de Riotinto

ISTRETS amb les moixigangues del canvi de situació política, amb els ridícols arrebataments d'en Maura, l'home de més orgull que ha figurat en la política espanyola, els nostres periòdics avençats no han donat l'importància que's mereixia al conflicte miner de Riotinto.

No obstant, allí, la situació devé cada jorn més greu. Dues setmanes fa que dura la vaga dels minaires, i per ara no's veu per cap cantó una pròxima avenença entre'ls treballadors que demanen lo just i la poderosa companyia que, com sempre, i com les de tot arreu, se mostra intransigent i despòtica.

Són més de disset mil els vaguistes, i aquesta sola xifra ja demostra la transcendència de aqueix moviment proletari, un dels més justos de tots els que, d'un quant temps ensà, s'han produït.

L'opinió pública, sense distinció de classes, demana al govern que intervingui d'una manera noble i directa en aqueix conflicte, que, si fins ara ha sigut correcte i pacífic, malgrat les artimañes esmersades per a enverinar-lo—entre les quals podem citar un intent d'assassinat contra'ls directors de la vaga,—és probable que no's mantingui, d'aquí en enllà, de la mateixa manera.

La fam comença a deixar-se sentir, i davant d'això i del malestar general que regna en aquella regió, es tem un veritable daltabaix.

I entretant els nostres homes de govern no han fet altra cosa que mantenir les tropes dins les casernes i fer saber que *s'inhibien* d'intervenir; lo que demostra, ja que's tracta precisament d'una companyia estrangera, que no és precisament l'interès dels treballadors, fills d'Espanya, lo que més els interessa.

És natural, doncs, que, davant l'indiferència del govern, indiferència que tendeix a favorir a la companyia explotadora, l'excitació vagi creixent en tota aquella conca minera.

L'haver posat esquiroles en els llocs dels vaguistes ha produït ja terribles accidents; no obstant lo qual, l'intransigència capitalista es manté més fera i obstinada que mai.

Creiem que valdria la pena de que aquí a Catalunya es fes quelcom, se prestés algun apoi moral o material a aquells germans nostres que lluiten tant heròdicament pel seu millorament i que, per tractar-se de combatre a una d'aquestes poderoses societats formades amb capitals estrangers, se'ls fa més difícil la victòria.

En Santander, en La Línea, en Bilbao i en altres llocs ja'ls auxiliem; s'han obert suscripcions, s'han organitzat captes, i els obrers

de diferents rams han ajudat als minaires de Riotinto amb quantitats d'importància; però res és prou per a subvenir les grans necessitats de tantes famílies que, els caps de les quals, amb un heroisme exemplar, lluiten contra'l capital per la dignitat de la classe obrera.

Per a acabar sols direm, per a que's compregui la justícia dels minaires en vaga, que'ls ingressos anyals de la companyia són de vuitanta mil·lions de pessetes en or, i els beneficis líquids, de cinquanta mil·lions, mentres que'ls jornals que's donen als obrers no passen del tipu mig de tres pessetes.

Ah!... I sabeu qui és l'advocat de la tal companyia?... És en Dato, President actual del Consell de ministres.

Creiem que no's necessita més per a comprendre la gran raó que assisteix als minaires i el perque no's fa res per a solucionar la vaga.

X. X.

Les eleccions de demà

O'ns veiem amb cor per a escriure parrafades vibrants, perque no sabriem fingir un entusiasme que no sentim. No probarem de parlar al cor del poble per a excitar el seu sentiment republicà; però volem dirigir-nos al seu cercell per a convence'l de que mai com en les presents circumstàncies havia sigut tant imperiosament necessari el votar una candidatura republicana.

Deixem-nos, doncs, de conceptes recargolats i gimnasia de paraules, i parlem fredament de la lluita de demà.

Les presents eleccions municipals serviran per a fer un recompte de les forces amb que compten les esquerres i les dretes barcelonines, i el seu resultat pot influir notablement en el resultat de les properes eleccions de diputats a Corts. Cal tenir-ho present per a procurar que les candidatures republicanes sumin, entre totes, un contingent de vots forsa superior a totes les dretes reunides.

La divisió que en les esquerres és una desventatja, resulta una ventatja immensa per a les dretes. Al poble l'entusiasme en les unions generoses i l'aplanen les imbecils desavinences; en una lleial conjunció sab reunir cinquanta mil vots; però, en un esmicolament de forces, resta a casa fastiguejat, i el número de vots republicans reula a la meitat i gracies. En canvi la divisió en les dretes és un esperó per a que, amb l'afany de destruir-se, treballi més enèrgicament cada fracció la seva candidatura respectiva. Entre la *Lliga* i la *Defensa* treuran més vots que'ls que hauria obtingut una coalició de dretes. En canvi, una coalició d'esquerres, hauria lograt més sufragis que'ls que sumaran, reunides, les candidatures *Radical*, *Reformista* i d'*U. F. N. R.*

Convé que, per salvar el bon nom del partit republicà, compleixi tothom amb aquest deure de ciutadania, anant a votar cada hu als homes que li agradin més, dels que figuren en les candidatures republicanes del seu districte, i convertint-se cada ciutadà en un propagandista actiu, dedicant totes les hores de demà, que pugui, a la recerca de sufragis per als candidats que al seu judici siguin més honorats i més republicans.

Convé portar una majoria republicana a l'Ajuntament; convé tenir al consistori gent enèrgica que acabi amb aquesta escandalosa manera d'administrar, que, com que ja no indigna per lo natural que's considera, faria impossible tota honoradesa dintre Cà la Ciutat; convé rehabilitar el nom del partit republicà, tacat per alguns desaprensus que se'n titulen; convé un Ajuntament que no espanti amb ses unghes l'èxit de la projectada Exposició Universal d'Indústries Elèctriques; però, sobre tot, convé demostrar que la massa republicana continúa disposant de la majoria dels sufragis, i que segueix essent una força irresistible, sempre que la vulguin guiar [patriòticament, el seny, l'abnegació i la fraternitat republicana.

JEPH DE JESPU

Electores

Esquerrans, regionalistes, liberals, gremials, carlins, reformistes i *terrouzos*... Massa, noi, massa partits!

Hi hà vinticinco llocs en vaga i més de cent candidats? Ai, després de l'escrutini, que n'hi haurà d'encostipats!

Veig, gorrisme, que'l teu nom en candidatures corra. A Cà la Ciutat, no vols pas anar-hi a fè una gorra?

Amic, correligionari, si sortissis concejal, vès si em pots donà una plaça quan menys, de municipal.

Deu-n'hi-dò, els vots que tendrien de don Jaume els partidaris, si en lloc de candidatures hi valguessin els rosaris.

A un creient dels fervorosos, pregunta un desenganyat: —Per qui votaràs diumenge? —Jo per Déu!

—Doncs jo pels *Sants!*

Si surts triomfant de les urnes, faràs coses excel·lents?... Amb que no'n fessis de lletges, ja estariem ben contents.

VERDUM

CAPRITXOS DE GOYA

L'ANVERS I EL REVERS

I

ESTIMAT amic i correligionari: t'escric indignadíssim. Vosaltres, els qui viviu lluny de la cort, no podeu figurar-vos l'impressió causada en els companys de partit per l'inesperada resolució de la crisi. Espanta't:

En Dato ha acceptat el poder, contra la voluntat de don Antoni! Els desitjos de les odioses esquerres—des d'el monerisme a l'anarquisme—s'han complert: el partit conservador se divideix, i queda desterrat l'únic home capaç de salvar la nació. La causa de l'ordre acaba de rebre la més violenta de les sotragades.

Qué passarà? Per de prompte, tots els fidels estem disposats a castigar com se mereixen les ingràtits. No faltava més!—Les *Juventuts conservadores* s'anomenaran, desd'avui, *Juventuts mauristes*. Cap dels lleials acceptarà càrrecs del ministeri nou. Se li farà tota la guerra sorda que's podrà. El fill d'en Maura ha anunciat una ferma campanya de propaganda i una oposició parlamentària amb tota regla.

Se té la seguretat de que'l ministeri Dato no podrà seguir. Se li farà el buit més absolut. Es segur que no tindrà homes per a omplir les vagues naturals d'una crisi.

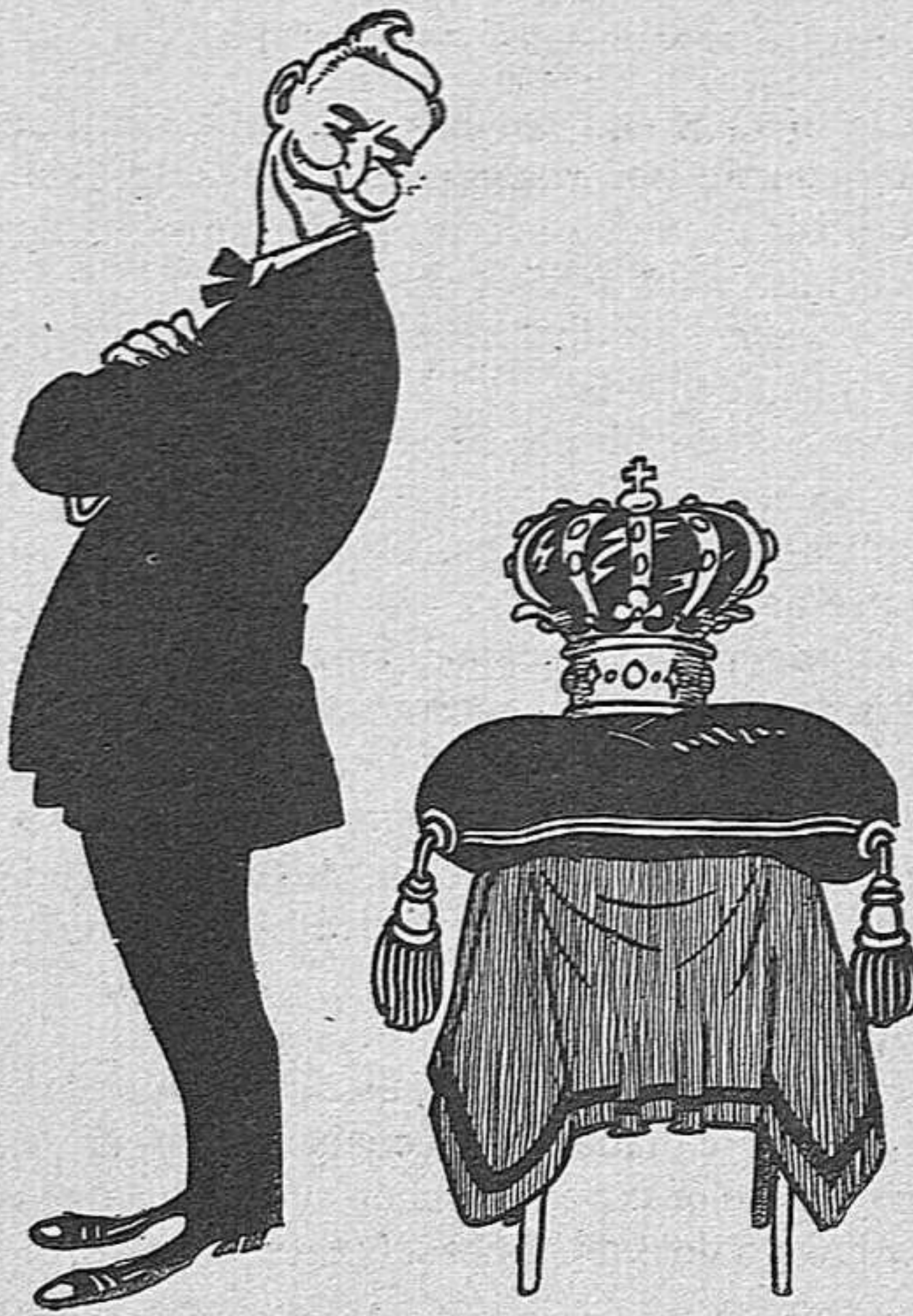
Vosaltres, els correligionaris de províncies, convé que comenceu des d'ara els treballs contra l'incalificable dissidència que ha usurpat el poder an el nostre veritable capdill, oblidant els vitals interessos de la patria.

Te tindrà el corrent de lo que passi. Ton affm.—*Rafel*.

II

Benvolgut amic: te suposo enterat pels telegrams, de la crisi total. El nostre il·lustre i bon amic don Eduard Dato forma ministeri. Ja comprendràs que això té irritats als mauristes incondicionals... Però nosaltres, conservadors del vell canovisme, hem comprès que l'intransigència del *jefe* i la companyia de *certs correligionaris* eternitzarien el nostre apartament del poder, contra'ls vitals interessos de la patria... El Sr. Dato, acceptant aqueix doble sacrifici, fa an el país un favor que mai se li agrairà abastament... Doble sacrifici, perque, si per una part accepta la feixuga càrrega del poder, en ben desagradables circumstàncies i amb la dolorosa herència dels liberals, per altra part se veu en la trista situació d'aparèi-

L'actitut d'en Maura

«Quan la guineu no les pot haver, diu que són verdes».

xer com ingrati i deslleial a la persona de Don Antoni... Què s'hà de fer?

Bé pots comptar que molts dels nostres posaran el crit al cel. Ja's diu que un personatge se'n va an el seu districte—Zaragoça—disposat a cantar les veritats. Hi ha un airet d'escàndol en les tertulies. Un se frega les mans de gust! Per aquí diuen que faran que no faràn... Ja veurem. Per de prompte, D. Antoni ha desaparegut de Madrid. Figura't si, en absència seva, les fantasies treballen! Tothom aludeix, una vegada més, a la seva famosa energia, a la seva impertorbable i ferrenya formalitat... Però aquí, entre nosaltres ja podem dir-ho: també, el janer passat, entre les dues cartes d'en Maura, va morir la llegenda de certes energies: de primer, tot eren renunciades d'actes, societats que's tornaven casinos de recreu, retirades de la política, etc., etc. I bé: tres dies després... Cop d'efecte, i tornem a l'energia!

En fi, a déu, per avui. Te tindrè al corrent de lo que passi. Per ara, prepara l'opinió, com puguis. Téu afm.—Carles.

III

Estimat amic: tinc el dever de dir-te que després de la meua carta anterior, les coses han canviat. D. Antoni està de retorn. S'ha vist amb el Sr. Dato. L'entrevista no pogué ésser més cordial.

El jefe ha comprès l'immens sacrifici del Sr. Dato, i també està disposat a sacrificar-se en bé dels sagrats interessos de la patria. Ja veuràs: totes les veritats depen de la manera com se les mira. Vosaltres, desde provincies, no ho sabeu veure tant bé com ho veiem aquí a Madrid. L'unitat del partit és abans que tota cosa. Des d'avui, doncs, els correligionaris podran fer el sacrifici d'acceptar els càrrecs que'ls ofereixi, el nou ministeri. Les Joventuts continuaran dient-se conservadores. Començarem una etapa d'ordre i moralitat. Acabarem la sòrdida col·laboració. Ens sacrificarem tots, en fi, per aquells sagrats interessos de la patria.

D'acord amb aquestes instruccions i conforme el teu clar talent te suggereixi, podràs actuar en aquesta florida i simpàtica regió.

T'abraça i et felicita ton amic i correligionari.—Rafel.

IV

Querido: Sempre he tingut la pretensió de creure que nosaltres, petit nucli de vells conservadors, hereus del silvelisme, érem d'una raça estranya dins aquest eixam de nou-vinguts, mal contents del partit liberal d'on procedeixen.—Ara, quan alguns ens feiem l'il·lusió de que la guerra entre les dues branques conservadores començava, l'enemic parlamentari es rendeix... Estem en el millor dels mons possibles. L'ironia aristocràtica s'ha reconciliat amb l'estrident plebeia de les energies, dels que no fan broma...—Ah, ah, mon vell amic, tornem-hi, cal mostrar les dents a la revolució!

Cal vigilar per la moralitat, l'ordre públic, la religió! Cal ensorrar l'hidra desfermada!—Deixa-m'ho dir ben a l'orella: figura't, nosaltres que hem anat un dia amb en Romero Robledo! Jo que'm vaig unir (junt amb un dels actuals ministres) an aquell petit Riego d'en López Domínguez!

En fi, tot va bé, tot va bé. Això és molt divertit.

Madrid està deliciós. Vina, ara que'ls nostres són a dalt. Apressa't, per si acàs.—Ah! I organitza això en aqueixa fèrtil i atractiva regió, en bé dels sagrats interessos de la patria, que'ns han conduït, naturalment i com no podia menys d'ésser, al govern de la nació.

T'abraça ton afm.—Carles.

Per la copia indiscreta:
GABRIEL ALOMAR

SONATA XXXIII

BE s'ha començat la setmana amics, dia dels morts i dia de sentència el dilluns. Quasi sembla de mal cor lo que vaig a dir-vos; però, si lo executat tenia de venir, Déu sia lloat! Ja hauré finit de sentir parlar de morts a troços, de violacions i de relacions incestuoses.

Els diaris que a això se dediquen, ja han fet el seu negoci. La societat ja està venjada. Qui pot queixar-se? Si no soc jo que m'he fomat de fastic un dia i un altre dia, veient ballar davant mos ulls una farandula de lladres i policies, de reporters i delators, de jogadors i grupiers, de bagaces i cabrits, ningú. Fins l'Esglesia pot estar satisfeta, en Sánchez ha mort—o l'han matat—havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica.

Sabeu què he notat aquest any? Que'ls Tenorios van de cap baix. Aquella febre d'abans ja no encén les sangs dels barcelonins. He estat mirant on els feien, i no més en dos teatres. I encare representats per companyies d'arregladiços que feien un bolo a Barcelona com l'haurien fet a Caldes o a Sant Feliu de Codines. Jo no sé si això és un bé o un mal, si deixessin el Tenorio per a agafar-se a una altra cosa que estigués un xic millor, fóra certament un bé, ara si deixen el Tenorio per a representar-lo ells en el foyer d'un concert, recitant l'escena del sofà als peus d'una criada vestida de completista, quasi em sembla que és un mal.

No heu llegit res d'aquestes qüestions entre La Tribuna i els diaris del trust? No?... Doncs llegiu-ho que és edificant de veres.

Mireu com deu anar la cosa, que qui millor ne surt és en La Cierva que va deixar tres-cents mil duros per a comprar El Heraldo amb garanties, segons ell, poc sòlides i amb promeses polítiques, per part dels prestataris, que (segons el senyor La Cierva sempre) no és necessari explicar.

Molt bonic!

Lo que és en les coses de Barcelona s'ha de confessar un altre vegada que'ls nostres governants no hi entenen res. Mireu que fer-me alcalde al pare d'un àngel. Perque el senyor Sagnier és el pare d'aquell àngel protagonista del llibre de P. Moreu, l'aplaudit autor de La Cueva de Hércules.

Tornant al diputat per Arenys, us haig de dir que no capeixo com a un home així el poden fer alcalde. Ell, amb tots els respectes siga dit, és antipàtic personalment; a més ho serà als regionalistes per anti-català, als nacionalistes per anti-català i fervent monàrquic, monàrquic a la manera estúpida dels Santa María de Pomés, dels Sáez i dels Pareja; suposem que als radicals i reformistes tampoc els ha de fer gracia.

Jo trovo que'l primer dia en que prengui seient en la Presidencia, un concejal li hauria de preguntar:

—Senyor Sagnier: continúa creient que Ferrer fué bien fusilado?

Si contestava afirmativament, se li responia:

—Doncs home, vagi amb en Maura, que no ha modificat sa manera de pensar.

I prou. Noi, cobra.

MORITZ VI

BATALLADES

A nova de que'l senyor Junoy retirava la seva candidatura de regidor pel districte quint ha causat cert desencant entre'ls bons barcelonins, que's preocupen de la bona marxa dels interessos de la ciutat i de l'esplendor de la mateixa.

Es, el senyor Junoy, un home actiu, amable i enamorat de les coses de la nostra terra, tant bon català com lliberal, i tant honrat com popular, que, sens dubte, hauria fet un gran servei dintre l'Ajuntament.

La seva filiació política era lo de menys i és segur que fins els seus mateixos adversaris en idees l'haurien vist triomfar amb gust.

Nosaltres teníem l'esperança de veure'l investit del càrrec de batlle de Barcelona, i segurament tots, sense distinció de color polític, hauríem exclamat: «Heus-aquí el nostre batlle!».

En lloc d'ell, per inexplicables designis i conveniències de partit, i per delicadeses i cavallerositats del renunciant, va en candidatura un de la «Lliga».

Es de deplorar que'ls directors locals del partit reformista, en aquesta ocasió, hagin comès un erro tant gros, un erro que priva a Barcelona d'una voluntat i d'un cervell, dues coses que fan molta falta.

Al mateix temps se priven a si mateixos d'un triomf esclatant i de les simpaties de l'opinió imparcial.

Nosaltres, si tinguéssim l'egoisme polític que s'acostuma a tenir abans d'una lluita electoral, l'acte dels reformistes barcelonenses ens faria exclamar: «Millor»; ara, essent sincers, hem de donar-los-hi el pesam.

No podem queixar-nos!

Cada hù estrena lo que pot.

I si nosaltres no estrenéssim gaires vestits, estrenem bastantes autoritats.

Amb governador i alcalde nous, i si no's presenten gaires conflictes com el de l'art fabril, ja'ns podrem donar llustre una bona temporada.

No'ns queixem, doncs.

Però, de no queixar-nos a estar contents, hi ha tanta diferencia com del Duc de Solferino a n'en Lerroux. (Diferencia en sentit polític, no físic, s'entén).

Contents, ben contents, sols podríem estar-ho els barcelonins, si fossim uns nois i les noves autoritats unes sabates.

I, per ara, no tenim motius per creure tant.

Nostre bon amic, el coronel don Joan Pujol, ens envia el següent solt, que publiquem gustosos:

Considerando que por el número de candidaturas que presentan los partidos republicanos del distrito 8.º (Gracia-San Gervasio) en que me presentan, es contrario al buen resultado de la elección a favor de la gran familia republicana en general, he determinado con decisión irrevocable, retirarme de la lucha, agradeciendo el interés demostrado por los varios amigos y correligionarios que durante el período electoral, han estado a mi lado constantemente, rogándoles a la vez emitan su voto a favor de los candidatos republicanos que a conciencia suya respondan a los altos fines de la más honrada administración pública.—Juan Pujol.

En Maura s'ha suïcidat per segona vegada. Cada cop que'l tret li surt per la culata; cada cop que's creu que ha de governar i no governa, fa un rebec i se n'entorna a casa.

Ell se creia ésser un home indispensable; en el seu deliri de grandeses s'imaginava formalment que'l mateix rei, davant dels seus enfados, l'aniria a cercar de bella nit a casa seva. De segur que encara ara l'està esperant, i cada vegada que truquen a la porta de casa seva es pensa que és el monarca que'n nom de tot el poble espanyol li va a suplicar que torni a la política activa, ja que, sense ell, Espanya se'n va a can PiStraus.

Es tant orgullosament estúpid que, a l'anunciar la seva actitut d'indiferència respecte a la corona, ja'ns revela tot el despit que li amarga la vida.

En Maura ha sigut tràgic un cop; però aca-va com un histrió sense talent.

Si el poble, que l'ha retirat d'una manera definitiva, no servés d'ell el record de la sang que ha fet vessar, ara, seria qüestió d'agrair-li l'actitut que adopta com la més gran ridícula que pot divertir a una nació.

En Maura està ben mort, cau a la tomba execrat i entre rialles.

Digna fi de la seva vida.

Els candidats del partit reformista pel districte quart, senyors Jesús Calvo i Idefons García del Corral, han repartit un manifest ple de bons intents i d'afalagadores promeses.

El document és interessant, està escrit en serio i diu coses substancials. Que, un cop elegits, arribin a realitzar-se tant sols la meitat dels projectes, i els veïns del quart districte podran estar més que contents.

Lord Bolingbroke va donar, una vegada, mil probes d'atenció a Lluís XIV, de França.

El rei, tot estranyat, va dir-li: —M'ha fet gran impressió la vostra gentilesa, sobre tot tenint en compte que vosaltres, els anglesos, no estimeu gaire als reis.

—Senyor! —respongué el lord.—Nosaltres ens semblen als marits que estimen més a la dona del veí que a la pròpia.

Xanfaina electoral

Mañana, mañana sale!...

Demà, si hi ajuda el temps, contemplarem altra volta!

—extremeix-te, Fivaller!—

com un grapat de patricis,

nets de cor i plens de zel,

fan el jurament solemne

de deixà els assumptes seus

per cuidar-se dels del poble...

Oh sublim desinterès!...

Oh civisme incomparable!...

Oh abnegació!... (Étxem, etxem!).

Diuen: L'home que no vota,

si els negocis comunals

no van després gaire rectes,

amb quin dret se queixarà?

I jo responc: I si un vota,

després que s'ha ben queixat

al veure que això no marxa,

què més li passa, veïam?...

—Digui!...

—Vinc a demanar-li

la mà de la noia.

—Bé!

I vostè, amb quins medis compta?

—Medis; cap: Però, com crec

sortir regidor diumenge...

—Regidor?... No parli més!

Amb aquest sols dato em basta.

Vol la noia?... Aquí la té.

M'han dat sis candidatures...

L'arc de Sant Martí local!...

L'una és blanca, l'altra roja,

l'altra verdosa... Què faig?...

Obligat a escullir-ne una,

per quina aniré a votar?

Bah!... Que la sort decideixi;

totes al barret, i avall!...

Votaré per la que surti.

Així com així, sé ja

que, guanyi demà qui guanyi,

el pa seguirà anant car

i el deute que'ns aclapara

anirà pujant, pujant

com una onada malèfica,

com un baf enverinat!...

—Servidor... Joan Verdolaga,

demòcrata lliberal!...

—I què?

—Que demà em presento

candidat per concejal.

—Celebro molt!...

—Jo voldria

que, com amic i veí

en benefici del barri,

anés a votar per mi.

—No pot ser. Desde dimecres

tinc ja el vot emparulat.

—Amb en Ramón Casulleras,

el lampista?

—Endevinat.

—Li advertixo que si em vota

faré empedrà aquest carré,

—Això ra! En Casulleras

el farà empedrar, també.

—Procuraré que s'augmentin

els fanals de l'alumbrat.

—En Casulleras, si guanya,

vol posà electricitat.

—Els obtindrè una font.

—Una?...

Don Joan, no farem pas res.

—Per què?

—Perque en Casulleras

ens en ha promeses tres.

La batalla electoral

PRELUDIS

Un dia falta no més per a la suprema lluita; un dia, que als interessats els sembla un any.

Els interessats—no cal dir-ho—són els candidats, els parents dels candidats, els amics dels candidats i els que esperen pescar alguna cosa si triomfen els candidats.]

En quant als electors, exèrcit de zeros mercès als quals les unitats s'inflen i adquireixen valor, la batuda els té completament sense cuidado.

Per què han d'amoïnar-se?

Els saben que a la porta de la seva secció hi haurà uns homes que'ls oferiran candidatures de diverses classes;

Que'l president de la mesa els acceptarà el seu vot, sigui el que sigui;

Que si van a votar, no passarà res;

I que si no hi van, tampoc.

LES LLISTES

Diu la llei que abans de les eleccions les llistes dels electors seràn exposades a la porta dels col·legis per a que'l públic pugui examinar-les.

La llei ho diu, però...

A la porta d'una secció, que no volem anomenar, s'hi acosta un elector per a veure si el seu nom és a la llista. Pega llambregada a una penjairella de papers que li ve a ran del nas i observa amb la consegüent sorpresa que, amb tot i estar la llista per ordre alfabètic, els primers electors que en ella figuren són els que comencen amb H. I doncs?... I els de la A?... I els de la B?... I els de les demés lletres que van seguint, fins a la G?...

L'elector palpa i remena la penjairella de papers, i al fi descobreix—oh puresa del sufragi universal, font de tots els poders!—que les llistes han sigut estripades i que la meitat de les fulles han desaparegut.

I la llei que digui lo que vulgui.

Feta la llei... estripada la llista.

CANDIDATURES

Si és cert, com assegura Piron, que lo dolent abunda, poca cosa de bo deuràn ésser les candidatures que en l'actual campanya circulen per Barcelona, perquè abunden molt.

N'hi hà per a tots els gustos i per tots els gastos, de tots els colors i de tots els gruixos. De no haver d'ésser forzosament de paper, potser fins n'hi hauria de cartró, de fusta, de celuloide i de llaua.

Candidatura de les dretes, candidatura de les esquerres, candidatura roja, candidatura blanca, candidatura mixta, candidatura neutra...

Un curiós ha volgut saber les professions dels ciutadants que dancen en aquest bé-de-Deu de candidatures i hi ha trobat dos apotecaris, set metges i dinou advocats.

Ja ho veuen. Ni un sol escombriaire!...

¡Tant que convindria que a Cà la Ciutat hi entrés algú que sapigués forsa d'escombrar!...

LO QUE'S VEU I LO QUE NO'S VEU

Lo que's veu és la munió d'aspirants al càrrec de regidor que la premsa ens fa conèixer; lo que no's veu és el treball que secretament s'està fent per a assegurar el triomf de tals o quals candidats i tirar a l'aigua a tals o quals altres.

En Zorrilla—el del *Tenorio*—ja ho deia:

«La política no tiene corazón, fe ni vergüenza»,

però mai com ara s'havia demostrat tota l'exactitud d'aquesta frase.

En el districte A—per exemple—fulano abandonarà al seu company de candidatura per a apoiar amb totes les seves forces a un rival que milita en un partit oposat.

De dos candidats del districte B—un altre exemple—ja se sab, «tinguin els vots que tinguin», qui se n'endurà l'acta i qui es quedarà amb les ganes.

Prestidigitació?... Trampa?... Conxorxa?... Ah, no!... La cosa anirà amb la major legalitat i ningú veurà a l'hora de l'escrutini l'ombra més lleugera.

Però hi hà això. Si les vacants que al Municipi han d'omplir-se no són més que 25 i els

«Per Déu i per la Patria»

—Jureu mantenir-vos eternament fidels a la religió catòlica i a la crosta de baix?... Doncs a votar pels nostres!

pretendents passen de 350... desenganyin-se, uns o altres han d'anar a fons...

ELS MILLORS CANDIDATS?...

De tots aquests senyors que, noblement, patriòticament, generosament, se presten avui a sacrificar-se per Barcelona, deixant-se elegir concejals, quins són els millors?...

La resposta és facilíssima; però, ara com ara, no podem donar-la.

Per a contestar categòricament a la pregunta se necessiten dugues coses. Primera: que'ls candidats siguin elegits. Segona: que passin quatre anys.

Transcorregut aquets temps, és a dir, a darrers del 1917, quan haurem sospesat la seva conducta en el Municipi i veurem si s'han engrixat o emmagrit, podrem indicar al lector, d'entre'ls candidats que'l diumenge surtin triomfants de les urnes, quins són els que mereixen la nostra preferència.

Ara no.

Perque, amb els concejals, fruits enigmàtics de l'horta ciutadana, succeeix lo mateix que amb els melons: per a saber amb seguretat si són bons o dolents, és precís tatxar-los.

MATÍAS BONAFÉ

A «Lliga Regionalista», que amb la febre de victòria que està passant ni amb un mataç li taparien les darreries, ha decidit lluitar per majories en el districte V, pel qual ja havia designat al senyor Segura.

Segura... Segura...

¿Voleu dir que la victòria és tant segura com això?

Molt bé, senyor Bisbe!

«El doctor Laguarda ha obsequiada, con un banquete, a la mesa del Congreso de Arte Cristiano».

Molt bé.

D'ara endavant podem incloure entre l'Art cristià... l'art culinari.

Els radicals de Madrid han declarat públicament que consideren a l'actual govern com a successor i continuador del govern *nefasto* de 1909.

Consideració que, naturalment, se la fan seva tots els radicals d'Espanya.

Tots menys un:

En Lerroux.

Diu que'ls incondicionals amics de don Antoni Maura segueixen dimitint els respectius càrrecs del partit conservador.

Però ¿són legió aqueixos incondicionals puristes?

Ni els mils!

La legió, per ara, la formen els incondicionals de l'olla.

A Italia s'acaben de celebrar unes eleccions en les quals el ganivet i el revòlver hi han jugat més que la mateixa papereta.

Figureu-vos que fins hi ha hagut ferits i morts.

Aquí, afortunadament, això ja no passa.

De morts, en la diada electoral, ja no n'hi han.

Tot lo més algun del cementiri, que vota per compte d'un viu... o vice-versa.

Els carlins han proclamat també la seva candidatura.

I, segons se'n desprèn, aniràn a les urnes al crit de: «Por Dios i por la Patria!»

Mentres no més hi vagin a crits rai!

Lo terrible fóra que hi anessin a fets i amb el «sant-crist»; un sant-crist d'aquells de sis forats, o d'aquells que acaben en punxa.

Comuniquen del Vaticà que, molt aviat, el Sant Pare, nomenarà uns quants cambrers íntims amb capa-i-espasa.

Cambrers?

Mal fet, home!

Ara és moda *camareras!*

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux 11